

Hur blev det sen

Åbolands framtidsscenarier 2025 ur dagens synvinkel

Universitetslektor, vicedirektör, docent, FD Katriina Siivonen

Åbo Universitet, Institutet för framtidsforskning

TURUN
YLIOPISTO

Framtidsscenarier för Åboland

- Åboland om cirka 25 år i fyra olika scenarier
 - Tankar från 2002 om året 2025
- Publicerade:
 - Katriina Siivonen & Björn Grönholm 2002: Framtidsscenarier för Åboland. Projektets slutrapport. Tutu-Publikationer 9/2002. Åbo: Framtidsforskningsinstitutet vid Åbo handelsgöskola och Skärgårdsinstitutet vid Åbo Akademi.
 - Tillgänglig i internet: <https://www.utu.fi/fi/yksikot/ffrc/julkaisut/tutu-julkaisut/Sivut/2006-2000.aspx>, Tutu-julkaisut 2002

Projektets ledning och anställda

- Skärgårdsinstitutet vid Åbo Akademi med FD Paula Lindroos som projektledare
- Som samarbetspartner Framtidsforskningsinstitutet vid Åbo handelshögskola, Institutionen för Offentlig Förvaltning vid Åbo Akademi, Skärgårdshavets biosfärsområde / Sydvästra Finlands Miljöcentral samt Social- och kommunalhögskolan vid Helsingfors universitet
- Som forskare Pol. Mag. Björn Grönholm och Fil. Mag. Katriina Siivonen

Projektets fokus

- I forskningsprocessen valdes specifikt att fokusera på följande frågor och fenomen:
 - Att Åboland är ett heterogent område med bl.a. internt olika naturförhållanden, kommunikationsmöjligheter, näringar samt olika stora kommuner (då 9 kommuner)
 - Att som regionens centrala begrepp med särskild tyngdpunkt i forskningen valdes ekonomi, kultur och miljö, vilket bland annat innebar
 - att den finlandssvenska kulturen var ett speciellt tema i forskningen
 - att hållbar utveckling var ett speciellt tema i forskningen
 - att därtill strävades det efter att medtaga både redan synliga trender och helt innovativa idéer som kunde framkomma genom forskningsprocessen

Forskningsmetoder och -material

- Forskningsmaterial samlades genom
 - enkätförfrågningar i två omgångar enligt Delfi-metod
 - framtidsverkstäder med byalag
 - uppsatsskrivning bland skolungdomar
- I Delfi-processen bildades en expertpanel med sammanlagt 96 politiker, kommunala och statliga tjänstemän, representanter för bransch- och intresseföreningar, forskare ifrån olika vetenskapsområden samt övriga större lokala eller regionala påverkare som kunde besluta och planera i ärenden som gällde regionen eller delar av denna
- Till framtidsverkstäder inviterades personer som medverkade aktivt i uppgörandet av byaplaner i synnerhet i utskärsområden : Björkö-Mossala i Houtskär kommun, Norrskata i Korpo kommun och Risis by med omnejd i Nagu kommun (21 pers.) samt Vänö i Dragsfjärd (14 pers.)
- Uppsatsskrivningar utfördes i tre svenskspråkiga skolor och tre finskspråkiga skolor med sammanlagt drygt 200 skolelever på 9:e klassen

Scenariernas uppgift från rapportens abstrakt

- ”Scenarier inte är prognoser utan beskrivningar om olika möjliga framtidsbilder
- I det fortsatta arbetet efter scenarieforskningen borde de i Åboland verksamma aktörerna bilda ett samarbetsnätverk, som utgående från dessa scenarier formulerar en vision
- Visionen kan vara en av scenarierna eller en kombination av dem
- Viktigast är, att de medverkande aktörerna genomför en grundlig diskussion över de värden, som de vill ta till visionens kärna
- När visionen är formulerad, har samma aktörer till uppgift att bygga en strategi med vars hjälp de steg för steg strävar efter att nå visionen
- Genom denna process fyller scenarierna sin uppgift, de kommer till användning som verktyg i planerandet av framtiden”

Scenario I: Ekologisk och livskraftig skärikultur

Scenariot Ekologisk och livskraftig “skärikultur” har kulturarvet, den sociala och kulturella balansen, den ekologiska hållbarheten, den hållbara ekonomin samt tillväxt och välfärd som grundtankar.

- Finns möjlighet att påverka regionens framtid
- Positiv framtidstro
- Innovativt mångsyssleri och nya näringar
- Havet är rent

Scenario II: Lugnets hemvist

Scenariot Lugnets hemvist värdesätter och håller fast vid den traditionella livsformen, små samhällen och gemenskapen, vilka fortfarande finns kvar efter 25 år. Befolkningens tillväxt är inte sannolik och ej heller önskvärd.

- Inga nya utvecklingsidéer
- Små trygga samhällen finns kvar
- Anser att man ej kan påverka regionens framtid
- Förorenat hav

Scenario III: Jordfast teknologitro

Scenariot Jordfast teknologitro bygger sina tankegångar på en stark tillit på teknologins, administrationens och den ekonomiska tillväxtens existens och effekt. I denna helhet ses åboländska mark- och vattenområden som utmärkta resurser, vilka bör utnyttjas för områdets bästa.

- Man kan definitivt påverka regionens framtid och utveckling
- Nya effektiva och långt specialiserade näringar
- Ökad rörlighet och brottslighet, men läget under kontroll
- Havet är rent

Scenario IV: Nya vindar och globala påverkningar

Scenariot Nya vindar och globala tankegångar har tillväxten, globaliseringen och utvecklandet av nya livsformer som centrala tankar. Området i sig är inte attraktivt, men lockar nya invånare på grund av sin relativt glesa befolkning, och turister anländer eftersom andra turistcentra är fulla.

- Utvecklingen sker som en följd av globalisering
- Innovativa nya näringar
- Mångkulturellare Åboland med tätortsproblem
- Havet är förorenat

Hur ser ni, vart har skärgården kommit i 17 år?

- Ekologisk och livskraftig “skärikultur”
- Lugnets hemvist
- Jordfast teknologitro
- Nya vindar och globala tankegångar

Framtidsdag idag den 1.3.2019

- Vinterträff är en del av framtidsdagen:
<https://tulevaisuuspaiva.fi/tapahtuma/saaristo-meren-talvitapaaminen-2019-tulevaisuuden-saaristo/>
- Tonvikten till framtidsmedvetenhet, framtidskunskaper osv., från den individuella nivån till gemensamma aktiviteter

*Tulevaisuus
ei tule,
se tehdään*

tulevaisuuspaiva.fi

tulevaisuuspäivä